

Br. 1197

Diagnoses

plantarum peninsulae Ibericae novarum,

a variis collectoribus recentiori tempore lectarum

autore

Joh. Lange.

(Aftryk af „Videnskabelige Meddelelser fra den naturhistoriske Forening
i Kjøbenhavn“, 1877.)

Havniae.

Typis Bianco Luno.

1878.

DIGITIZED

DEUTSCHE GEDICHTSAMMLUNG
VON

WILHELM MÜLLER UND FRIEDRICH DEIDELAAR.

1840.

EDITION NO. I.

WILHELM MÜLLER UND FRIEDRICH DEIDELAAR.
VON WILHELM MÜLLER.

EDITION NO. II.

WILHELM MÜLLER UND FRIEDRICH DEIDELAAR.

1841.

In variis plantarum collectionibus, quas botanici plures, floram peninsulae Ibericae recentiori tempore perlustrantes benevole mihi obtulerunt vel ad determinandum tradiderunt, non paucas species vel pro flora Hispanico-Lusitana novas vel omnino indescriptas inveni. Ita cl. Costa plantas Catalauniae, Loscos Aragoniae, Leresche Castellanis et Valentinas, Fritze et Winkler Boeticas, Rodriguez Balearicas largiti sunt, quae omnes ad pleniores cognitiones florae Hispanicae valde contribuerunt. Prae reliquis autem iter 1876 a clariss. Hackel et Winkler per omnem fere Hispaniam et Lusitaniam susceptum largam observationum et specierum novarum messem dedit. Consensu clarissimorum virorum conabor, descriptiones specierum, quae mihi aut novae aut praecipue memorabiles visae sunt, hoc loco conjunctim proferre, adjectis nonnullis, quae ab aliis collectoribus communicatae sunt.

1. *Chaeturus prostratus* Hackel et Lange. Cum speciminiibus pygmaeis a me 1852 prope la Coruña Galiciae statu fructifero lectis, quorum in Pugill. pl. Hisp. pag. 34 mentionem feci, omnino convenienter specimina optime florigera, a cl. Hackel in Serra de Cintra Lusitaniae lecta. Haec forma a reliquis speciminibus Ch. fasciculati, quae ex Hispania et Lusitania examinavi, ita differt, ut

speciei distinctae potius quam varietatis titulo merere videatur. Differentiae principales harum 2 specierum, inter quas formas transsa itorinon vidimus, ita exprimendae:

1. *Ch. fasciculatus*. Caules erecti v. inferne geniculato-ascendentes, 14—18 centimetr. longi, filiformes; folia anguste linearia, plana, recta; thyrsus laxus, 3—5 centim. longus, basi interrupte ramosus, radiis primariis elongatis, basi nudis; arista glumarum capillaris, flavescentia, ipsa glumâ duplo v. subtriplo longior.

Specimina examinavimus Hispanica: Madrid, Jerez de la Frontera (Schousb.), Plasencia (Bourg.) et Lusitanica: Faro (Bourg.).

2. *Ch. prostratus*. Caules firmi, sed multo breviores (3—5 centimetr.), diffuse prostrati, foliorum inferiorum dense aggregatorum vaginis ligulisque membranaceis invicem approximatis dense obtecti; folia setaceo-involuta, saepe curvata; thyrsus abbreviatus, 1—2 cm. longus, ovali-oblongus, dense spicae-formi-contractus, radiis brevissimis, a basi inde spiculiferis, arista glumis concolor (violacea), glumâ ipsa parum longior v. aequilonga.

Hispania: in locis humidis inter rupes maritimas prope la Coruña, 10 Aug. fructifer (Lge.)! Lusitania: Serra de Cintra in arenosis, 8 Mai floriger (Hackel)!

2. *Carex Loscosii* Lge. n. sp. (*C. Mairii* var. *Losc.* Ser. exsicc. fl. Arag. N. 92). Caespitosa (?) culmis erectis, c. 6 decimetr. altis, laevibus v. superne leviter scabriusculis; foliis glaucescentibus, linearibus, 2—3 mm. latis, margine et dorso apicem versus leviter scabriusculis, ceterum laevibus, breviusculis (caulinis superioribus spicam inferiorem vix attingentibus), vagina laxa antice pallida, minute rubropunctata, in auriculam oppositifoliam producta, ligula brevi, pallide fusca, aream ovali-oblongam circumscribente; bractea inf. longe vaginante, basin spicae ♂ non attingente; spica mascula solitaria, linearis, 2½—3 cm. longa, foemineis 2—3 cylindraceis, erectis, invicem longe remotis, inferiore longiuscule pedunculato, superiore sessili spicae ♂

approximata; squamis floralibus ovatis, sensim longe cuspidatis, pallide fusco-membranaceis, nervo dorsali viridi excurrente scabriusculis, fructu maturitate caducissimo, patente paulo brevioribus; stylis 3, perigynio utrinque convexo, ovato, glabro, viridi, inter 2 nervos laterales validiores striis pluribus sat conspicuis percurso, in rostrum longum, obliquum, breviter bidentatum deorsum spectans subito acuminato, secus nervos laterales ciliato-scabro; caryopsi breviter stipitato, trigono lateribus ellipticis, cinerascenti-fusco, opaco, punctato.

Circa Castelseras Aragoniae ad ripas corrugi „la acequia nueva“ vocati parcius 19 Jun. c. fl. matur. Loscos!

An hoc pertineat species nomine C. Mairii a cl. Winkler pr. Alhambra Granatensis lecta, ob defectum speciminum dijudicare non audeo.

Ad sectionem C. distantis evidenter pertinet, C. punctatae et C. distanti habitu magis quam C. Mairii similis. C. Mairii Coss. et Germ., quacum cl. inventor cum dubio nostram conjunxerat, non solum toto habitu, sed pluribus quoque characteribus differt, v. c. foliis brevioribus, apice summo excepto laevissimis, pallide, vix glauco-viridibus, caule paucifolio, spica ♂ brevi, clavata, 1—1½ cm. longa, spicis ♀ ovali-subrotundis, invicem approximatis, fructibus maturitate persistentibus, perigynio brevius rostrato, rostro rectiusculo, caryopsi pallide flavo-viridi etc. Comparatis igitur speciminiibus suppetentibus cum figuris C. Mairii (Coss. Atl. tab. 35, Kze. Riedgr. t. 37) et speciminiibus authenticis ab J. Gay communicatis in herb. hort. Haun., quibus exacte respondent specimina a me in Pyrenaeis lecta, valde dubito, plantam Aragonensem hoc referri posse.

C. distans L. et C. punctata Gaud., etsi habitu simillimae, tamen magis a nostra differunt fructibus maturis diu persistentibus, perigynio laevi, nitido, obsolete striato, rostro recto, profunde bifido, caryopsi pallido etc.

? 3. *Carex Winkleri* Lge. ad int. Caespitosa, surculis leviter arcuato-adscendentibus, culmo erecto, 4—8 cm. longo, inferne laevi,

superne obsolete scabriusculo; foliis glaucescentibus, linearibus, longe acuminatis, 3—4 mm. latis, margine imprimis et pagina inferiore eximie scabris, caulinis pluribus, longioribus quam praeced.; vagina laxa, antice pallida, minute fusco-punctata, in auriculam oppositifoliam producta, ligula brevi, pallide fusca, aream oblongam circumscribente; bractea inferiore longe vaginante, culmum saepius longe superante, spiculis omnibus foemineis (flores staminiferos nullos vidi), oval-cylindricis, erectis, inferiore pedunculata longe remota, pedunculo spiculae longitudine v. ultra, superioribus sensim brevius pedunculatis, summis sessilibus in spicam compositam approximatis, squamis floralibus e basi ovato sensim longe subulato-cuspidatis, pallide membranaceo-hyalinis nervo dorsali viridi margineque fuscescente apicem versus scabrido-ciliatis, fructu maturo horizontaliter patente brevioribus; perigynio ovato-elliptico, subcompresso, viridi, glabro, inter 2 nervos laterales validiores striis subtilioribus, sed sat conspicuis percurso, oblique rostrato, rostro elongato, obsolete bilobo, ad medium usque scabro-ciliato, stigmatibus 3, caryopsi stipitato, trigono, lateribus elliptico-obovatis, lutescenti-viridi, laevi, nitido.

Ad aqueductum Alhambrae supra Granatam urbem die 12 Jul. 1876 florigeram legit cl. M. Winkler. Aliud specimen, Granatensi exacte simile, fructiferum ad ripas fluvii Guadaloze pr. Castelseras Aragoniae lectum communicavit cl. Loscos, ita signatum „convienen varios en que sea Carex Mairii, acaso no“. Postea vero cl. Loscos speciem praecedentem nomine C. Mairii var. designatam, etiam circa Castelseras lectam, sed ab hac non parum recedentem distribuit. Cl. Winkler in litt. monet, se hanc plantam (in quo ille quoque stamina nulla vidit, in consortio C. Mairii (Loscosii?) crescentem legisse, tempore autem florentem, quo illius fructus jam delapsi erant. Suspiciatur igitur, hanc vel hybridam prolem praecedentis cum alia Caricis specie, vel formam monstrosam esse. Certe status omnino unisexualis omnium, quae vidi, speciminum aliquid monstrosi indicare videtur, cum non supponere liceat, plantam esse dioecam.

Tales formae abnormes androgynae v. fere omnino foemineae C. Oederi interdum observantur, nostra vero, praeter defectum florū ♂, notis variis et quidem gravioribus (tempore florendi seriore, foliis longioribus, multo magis scabris (immo scaberrimis), inflorescentia superne in spicam subcompositam contracta (nonnullas Heterostachyas in memoriam revocans), caryopsi viridi, nitido (nec fusco, opaco), ita differt a praecedente, cui proxime affinis esse videtur, et magis adhuc a C. Mairii typica, ut cum hisce adsociare non audeam. Memor autem dicti beat. E. Friesii (Bot. Not. 1843, p. 107) „Species characteribus nimis eximiis semper suspectae“ haesitanter et modo ad interim nomine specifico designavi, observationi ulteriori in locis natalibus quaestionem solvendam relinquens an hybrida, an monstrrositas, an species bene fundata sit.

4. *Carex paniculata* var. *pallida* Lge. Fl. Dan. tab. 2793.

In locis silvaticis humidis pr. Cintra Lusitaniae die 16 Aug. 1798 legit beat. Schousboe.

Descriptionem varietatis sat notabilis dare h. l. superfluum duxi, cum jam in Flora Danica l. c. differentias a forma typica exposui. Specimina Lusitanica bene convenient cum Danicis, et forsitan in terris interjacentibus inveniatur, etsi ubique rara videtur. Cum hac comparanda C. Lusitanica Schk. Riedgr. fig. 119, quae saltem ad C. paniculatam quoque referenda est.

5. *Cephalaria linearifolia* Lge. ad int. Erecta, $2\frac{1}{2}$ — $3'$ alt., caule striato, superne ramoso, foliis radicalibus (1— $1\frac{1}{2}$ decim.) et caulinis ($\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ decimetr.) omnibus anguste linearibus, glaberrimis, laevibus, integerrimis v. rarissime uno altero segmento linearis divaricato munitis, nervo medio albo prominulo, calathiis junioribus globosis, squamis ovatis, breviter obtuse acuminatis, dorso fuscis, late albomarginatis, leviter ciliatis, ceterum glabris (Flores fructusque ignoti).

Sierra de Dilar fl. Granat. die 27 Jul. 1876 nondum florentem legit cl. M. Winkler.

Specimina pauca, quae vidi, nimis juvenilia sunt ut characteres e floribus et fructu praebeant ad judicandum, an revera specificie distinguenda, an ad varietates *C. leucantheæ* referenda sit. Attamen notae supra allatae potius speciem distinctam indicare videntur. Omnia enim, quae comparavi specimina *C. leucantheæ* Schrad. ex Hispania (Encinillas), Gallia (St. Hippolyte (Gard.) et Tain (Drome) Jord.), et florate Tergestinae (Monfalcone, E. Braig) a nostra recedunt foliis profunde pinnatisectis, margine scabriusculis, calathii junioribus depresso-globosis (magis latis quam longis), squamis periclinii obtusissimis, dorso velutino-puberulis, anguste albomarginatis. — *C. boetica* Boiss. vero staturâ humili, foliis scaberrimis, saepius pinnatifidis etiam abunde distincta esse videtur.

6. *Crepis* (Barkhansia) *Boetica* Lge. Perennis v. (teste Winkler) biennis, radice tuberoso-incrassato subnapiformi, caule fistuloso, monocephalo v. bifido-ramoso, ramis monocephalis, elongatis, sparse nigro- et glanduloso-pilosis, aphyllis v. remote paucisquamatis; foliis laete virentibus, glabris v. pagina superiore margineque sparse et breviter pilosis, radicalibus paucis obovatis v. oblongo-spathulatis, obtusis, a medio ad basin runcinato-dentatis, in petiolum laminâ longiore subabrupte attenuatis, caulinis sensim minoribus, dentatis, inferioribus in petiolum latiusculum angustatis, intermediis e basi sagittato-auriculata ovato-lanceolatis v. panduraeformibus, acutis, superioribus et ramos fulcrantibus minutis, lanceolato-linearibus, integerrimis, acuminatis; calathio virgineo erecto; periclinii squamis atroviridibus margine pallidiore, dorso parce nigro-pilosus et passim glanduligeris, calyculi squamis laxe adpressis, inaequelongis, lanceolatis, $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$ periclinii longitudine aequantibus, ligulis saturate luteis, concoloribus, stylis luteis, achaenias breviter rostratis, cinereo-fuscis, 10-costatis, pappo niveo coronatis.

In silvis ad radices montium Sierra de Palma et Sierra de la Luna pr. Algeciras Boeticae florigeram die 19 Apr. 1873 legerunt cl. R. Fritze et M. Winkler, fructiferam ibid. die 23 Apr. 1876 cl. Hackel et Winkler.

Crepis spathulata Guss.¹⁾ (*Barkhausia spath.* Spreng.) secundum specimina authentica a cel. Todaro missa et descriptionem in Guss. Syn. Fl. Sec. II, p. 412 nostræ hic descriptæ arcte quidem affinis est, sed differentiae plantæ Siculae (folia radicalia numerosa oblanceolata, acutiuscula, sensim, nec abrupte in petiolum laminâ breviorem transeuntia, fol. caulina paucissima, sessilia v. semiamplexentia, non auriculata, „ramis approximatis“, anthodii squamae pilis brevibus albis subhirtæ) tanti tamen momenti esse videntur, ut cum planta Hispanica conjungi nequeat. Rationibus geographicis suspicari licet, plantam a Bourgaeo in monte Picacho de Alcala lectam et in Prodr. Fl. Hisp. 2, p. 247 nomine *C. spathulatae* Spr. a Willkommio descriptam nec non Crepides in flora Gadit. a Willk. lectas et l. c. in not. dubitanter ad *C. spath.* relatas, ad *C. Boeticam* nostram quoque referenda esse, et tunc *C. spathulata* Guss. e flora Hispanica esset delenda. Folia a Willkommio pinnatifida, lobis lanceolatis, sinuato-incisis describuntur, quod in nostrum non quadrat, de radice vero descriptio nihil indicat. Ulterius igitur pl. Winkleriana tam cum Bourgaeana quam cum speciminibus Siculis pl. Gussoneanae comparari debet, antequam quaestio de eorum identitate dissolvi potest. Observandum est, *C. spathulata* teste Gussoneo esse perennem, equidem specimina ad Algeciras lecta quoque perennia dixisse, nisi cl. Winkler in schedula expresse observavisset, plantam suam, ita ut in Prodr. fl. Hisp. l. c. indicatur, esse biennem.

7. *Crepis* (*Barkhausia*) *Hackelii* Lge. Biennis v. perennis, radice crasso perpendiculari, superne vaginis emarcidis tecto; foliis omnibus rosulato-congestis, in petiolum alatum breviter angustatis, runcinato- et lyrato-pinnatifidis, segmento terminali triangulari-hastato, utrinque et imprimis subtus secus nervum dorsalem dense hirsutis; caule abbreviato (in speciminibus, quae vidi

---

¹⁾ Nomen *Crepidis spathulatae* primo a Gussoneo 1821 (Catalog. hort. Boccadifalco) datum est, quod Sprengel 1826 (Syst. veg.) in genus *Barkhausiae* transposuit, quare immerito nomen Sprengelii ut speciei autoris ponitur, praecipue si *Crepis*, nec *Barkhausia* inscribitur,

1—2-pollicari)¹⁾ a basi inde divaricato-ramoso, ramis inf. cauli subaequilongis, cum pedunculis breviter cano-puberulis, singulis folio minuto lanceolato v. lineari-subulato fultis, superne haud squamigeris; calathio juniore subgloboso, erecto, fructifero cylindrico, dense breviter albo-tomentoso, squamis periclinii linearibus, obtusis, calyculi subtriplo brevioribus, ovato-lanceolatis, obtusis, ad pressis, anguste membranaceo-marginatis, apice sphacelatis; ligulis saturate luteis, dorso rubro-striatis, stylis luteis; achaeniis omnibus longe rostratis, c. 10-striatis, rostro filiformi, pappo niveo coronatis.

In rupibus calcareis prope oppidum Orihuela florigeram et fructibus vix maturis praeditam die 24 Marti 1876 legit cl. E. Hackel.

Huic affinis *C. taraxacifolia* Thuill. (DC., Gren. et Godr. (non Willd), *C. polymorpha* Pourr., *C. taurinensis* Willd.) praeter caulem typice elatum et foliatum bene distinguitur a nostra calathiis sub-duplo minoribus, foliolis calyculi latioribus et latius scarioso-marginatis, demum laxiusculis, patentibus, stylo fusco! *C. taraxacoides* (Desf.?) Guss.²⁾ (*C. hiemalis* Biv.) ex descriptione Gussonei (Syn. Fl. Sic. II, p. 410) plantae Hackelianae arcte affinis videtur, hujusque tempus florendi (Martio) bene cum plantae siculae („hieme et primo vere“) congruit. Specimina vero authentica a cel. Todaro benevole communicata (Palermo, in arvis ubique) caule magis evoluto (1½—¾-pedali) et foliato, foliis glabris, ramis glabriusculis, calyculi squamis ovatis, latius albomarginatis, laxe patulis a nostra recedunt, et

¹⁾ Sec. cl. Hackel in litt. saepius pluricaulis, caulinibus adscendentibus, 1½—2 decimetr. longis, caespitem largam formantibus.

²⁾ *C. taraxacoides* Desf. (*C. taraxacifolia* Willd. sec. DC. Prodr.) mihi ignota est, et ex brevi descriptione vix recognoscenda; an ideo cum homonymo Gussonei identica sit, nescio. Haec vero cum *C. taraxacifolia* Thuill. non confundenda (DC. (Prodr. VII, p. 155) immo hasce 2 species in 2 diversas sectiones posuit). Tam ob homonymiam (*C. taraxacifolia* Willd. et Thuill. differentes species significant) quam ob nominis nimiam similitudinem cum *C. taraxacoide* Desf. nomen *C. taraxacifoliae* optimo jure videtur rejiciendum, et inter plura synonyms *C. taurinensis* Willd. forsitan eligendum.

figura Reichenbachiana (*Lagoseris taraxacoides* Ic. crit. I, 29, si ceterum *huc spectat*), etiam cum nostra minime convenit; quare hanc bene distinctam censeo. Reliquae vero species sectionis Barkhausiae, quas comparavi vel descriptas vidi, adhuc magis differunt, quare nomine novo specifico hanc designavi.

8. *Crēpis* (*Barkhausia*) *foetida* var. *subintegritolia* Lge. Differt a typo speciei foliis inferioribus spathulatis, obtusis, parce sinuato-dentatis, caulinis pluribus, obovato-lanceolatis, inferioribus in petiolum latum basi hastato-auriculatum angustatis, superioribus amplexicaulibus, omnibus remote dentatis (neque pinnatifidis). Reliqua ut in *C. foetida*, quare, non obstante habitu peculiari, ejusdem vix nisi varietatem singularem sistere censui.

In dumetis ad Churriana fl. Malacitana die 22 Maj 1873 legit cl. R. Fritze.

9. *Leontodon* (*Millina*) *Nevadensis* Lge. Perennis, pedalis v. ultra; foliis rosulatis, anguste et elongato-lanceolatis, in petiolum alatum decurrentibus, glabriusculis v. parcissime pilosis, remote sinuato-dentatis; scapo adscendente, semel v. bis dichotome ramoso, ramis arcuato-adscendentibus, basi folio minuto subulato et sub calathio squamis 2 parvulis adpressis fultis, superne incrassatis; calathio minuto, cylindrico-campanulato, periclinii squamis viridibus, exterioribus anguste, interioribus late albomarginatis, nervo dorsali hispidis; ligulis luteis concoloribus; stylis luteis; achaeniis pallide stramineo-fuscis, breviter rostratis (rostro c. $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ achaenii longitudine), infra rostrum leviter transverse rugosis, pappi sordide albi radiis c. 10, plumosis, basi dilatatis, caducis.

In montibus Nevadensis (loco speciali non indicato) Sept. 1873 legit cl. Manuel Jimenez. Specimina communicavit cl. Winkler, qui pauca ejusdem specimina ad fontes fl. Dilar 1876 quoque legit.

A proxime affini *L. carpetano* Lge. (descr. ic. illustr. p. 16, tab. 26, 1) differt foliis magis remote et minus profunde incisis, scapis ramosis, calathiis subduplo minoribus, ligulis concoloribus

(nec subtus rubro-fulvis), rostro achaenii multo breviore (quartam v. vix tertiam partem, nec dimidium achaenii longitudinem attingente), quamobrem pappus extra periclinium vix exsertus est. *L. microcephalus* Boiss. praeter alios characteres achaenii erostribus, pappi radiis pluribus etc. a nostra diversissimus est.

10. *Scrophularia laxiflora* Lge. Erecta, elata, ad paniculam usque glaberrima; caule atrorubente quadrangulo non alato; foliis cordatis, obtusiusculis, grosse et duplicato crenato-dentatis, obscure viridibus, summis lanceolato-ovatis, serratis; ramis inflorescentiae brevibus, adscendentibus, glanduloso-puberulis, laxe 3—5-floris, ideoque paniculam angustam, interruptam, praeter bracteas subulatas ad basin ramorum aphyllam formantibus; calycis segmentis suborbicularibus, margine apicem versus late alboscariosis; corolla pallide fuscescente, labio inferiore saturatus fusco, staminodio obovato-orbiculari, obtuso; capsula late ovata, breviter apiculata.

In monte Sierra de Palma pr. Algeciras Boeticae cum floribus et fructibus immaturis die 26 April 1873 legit cl. R. Fritze.

Scrophularia nodosa L., cuius varietatem primo intuitu esse suspicatus sum, differt a nostra foliis acutis, argute et subsimpliciter dentato-serratis, calycis segmentis anguste marginatis; *S. Scopolii* Hpp. et *S. grandidentata* Ten. foliorum forma, indumento et colore laete viridi recedunt; ab omnibus his insuper nostra planta panicula valde interrupta, cymis breviter pedunculatis et laxe paucifloris insigniter differt. Inflorescentia fere *S. sciaphilae* Willk., sed haec foliis dissectis longius distat. *S. auriculata* (forma minor) denique, foliorum forma nostrae similis, differt foliis simpliciter et minutius crenatis, pedunculis multifloris, capsula minore obtusissima. Reliquae species, quibuscum comparavi, longius adhuc distant, quare nomine specifico ad interim designatam hoc loco descripti, sperans fore ut a botanicis floram Gibraltaricam perlustrantibus in loco natali ulterius observetur.

---

¹⁾ Caulem primarium non vidi, sed ramos c. 1—1½' longos, quare plantæ caulem longissimum fuisse conjicere licet.

11. *Chaenorhinum exile* (Coss. et Kral. Bull. Soc. bot. Fr. IV, p. 406 sub Linaria) Kral. Pl. Tunet. exs. N. 409! C. G. Paris, Iter bor. Afric. N. 261! *Chaenorhinum thymiflorum* Losc. sched. msgr. 1872!

In collibus gypsaceis et silicaceis ad Castelseras Aragoniae florigeram et fructiferam die 8 Jun. 1872 legit cl. Loscos.

Descriptio optima hujus speciei pulchellae et ut videtur bene distinctae, quam cl. Loscos primus in flora Hispanica detexit, data est in Bull. soc. Fr. l. c. Specimina Aragonensia exakte plantae Algeriensi respondent.

12. *Hohenackeria polyodon* Coss. et DR. Bull. soc. bot. Fr. II, p. 183, Bal. pl. Alg. exs. N. 883.

Plantulae hujus, in flora Hispaniae hucusque non detectae pauca et sporadica specimina legit cl. M. Winkler 1876 in locis depressis inter colles gypsaceos ad Aranjuez, non procul a Centaurea hyssopifolia, Ephedra scoparia Lge. et Koeleria castellana B. et R.

13. *Conopodium* (brachycarpum var.?) *Marianum* Lge. Glaberrimum, tubere irregulariter ovoides, nuclei Juglandis fere magnitudine; caule erecto, fere a basi ramoso, duro, fistuloso, ramis erecto-adscendentibus; foliis radicalibus cito marcescentibus, mediisque, in vagina anguste linearis sessilibus, biternatisectis, summis simpliciter ternatisectis, segmentis omnium linearis-capillaceis, minute ciliato-scabriusculis; umbellis longe pedunculatis, multi-(20—25-) radiatis, radiis fructiferis divergentibus; involuero 0 v. monophyllo, involucelli phyllis paucis, linearis-setaceis, anguste albo-marginatis, fructiferis adpressis, pedicellis fructiferis exterioribus fructu subdupo longioribus, interioribus fructu aequilongis v. eodem brevioribus; petalis albis, concoloribus; diachaenio lanceolato, cum stylis c. 5 mm. longo, stylopodio collo fructus aequilato stylisque rubris, erectis, fructu subaequilongis coronato.

In montibus Marianis ad rupes faucis Puerto de Despeñaperros die 18 Jun. cum floribus et fruct. immatur. legerunt cl. E. Hackel et M. Winkler.

Inter *C. capillifolium* et *C. brachycarpum* fere intermedium. Prior species, cui tubere magno irregulari, caule duro et segmentis foliorum tenuissimis accedit, differt a nostro radiis fructiferis contractis, involucelli phyllis pluribus, late albomarginatis, stylis fructu 3—4-plo brevioribus, posterior, arctius adhuc affinis, differt umbellae radiis paucioribus, petalorum nervo dorsali ferrugineo, fructibus (ut videtur) brevioribus et latioribus. Cum vero in speciminibus Marianis fructus plene maturi non adsunt, dijudicare non audeo, utrum specifice distincta, an varietas *C. brachycarpi* sit.

14. *Sedum amplexicaule* β , *ciliatum* Lge. differt a forma typica statura humiliore (3—4-pollicari), foliis minoribus, breviter acuminatis (nec longe subulato-cuspidatis); surculorum steriliū subtiliter et eleganter ciliatis, cyma magis condensata, floribus minoribus, petalis brevius acuminatis, pallidis.

In declivibus montium Nevadensis c. 5000' alt. (loco speciali non indicato) die 15 Jun. 1873 legit cl. M. Winkler. S. amplexicaulis typici folia glaberrima sunt, qui character tamen non constans est, nam in speciminibus cum forma vulgari ceterum omnino congruis in montibus Marianis prope la Carolina lectis folia rosularia quoque leviter ciliata inveni. Plantam Nevadensem, praeter characteres allatos habitu quoque alieno distinctam, tamen, quia characteribus primariis cum forma typica convenit, vix speciem propriam, sed formam v. varietatem crederem, montium altiorum forsitan filiam, satis autem distinctam, ut botanicis montes Nevadenses perlustrantibus ad ulterius observandum commendari debeat.

15. *Silene melandrioides* n. sp. Perennis, tota glutinoso- et crispulo-villosa; caulis ad basin rosulae centralis egre-dientibus, adscendentibus v. diffusis, 16—25 centimetr. longis, foliis rosularibus elliptico-lanceolatis, in petiolum alato-dilatatam breviter angustatis, caulinis elliptico-ovatis, basi angustato amplexicauli-subconnatis, dichasio proximis ovatis, longiuscule acuminatis; floribus in dichasium regulare repetito vel ter dichotomum dispositis, pedunculo centrali calyce longiore, fructifero erecto, calyce primo cylindrico, dein ovato-campanulato, subinflato, basi

truncato v. subumbilicato, undique glanduloso-piloso, 10-nervio, et inter nervos primarios reticulato-venoso, dentibus subulato-acuminatis, petalis violaceo-roseis venis saturioribus, lamina fere ad medium usque bipartita, basi biauriculata; stylis 3; capsula carpophoro triplo v. quadruplo longiore, basi obsolete pluriloculari, dentibus 6 dehiscente, pericarpio tenui, submembranaceo, seminibus (haud plene maturis) reniformibus, fuscis, dorso planis, dense et elevato-papilloso-tuberculatis.

Specimina florigera die 14 Maj. 1876 ad Bussaco pr. Coimbra a clariss. Hackel et Winkler lecta sunt, cum fr. immaturis ad fl. Sil pr. Orense Gallegiae in rupibus leg. cl. Hackel.

Obiter visa, haec planta Melandrium rubrum (*Lychnis silvestris*) in memoriam revocat, a quo vero floribus hermaphroditis et stylis 3 facile distinguitur. Inter genera Melandrii et Silenes (sect. II, ser. 1, B. Rohrb.) ambigua, posteriori ob capsulam inferne plurilocularem associanda. Inter species ejusdem seriei nullam in monographia beat. Rohrbachii descriptam invenio, quacum nostra comparari posset; intra seriem 2 Macrantharum *S. acutifolia* Lk. e Lusitania nostrae affinis videtur, calyce tamen albo membranaceo, clavato, petalis albis emarginatis, exauriculatis etc. abunde distincta, et *S. cordifolia* All. et *S. foetida* Link magis adhuc recedunt.

16. *Euphorbia glebulosa* Coss. & DR. var. *almeriensis* Lge.

Species jam in Bull. Soc. bot. Fr. IV, p. 493 nec non in DC. Prodr. XV, 2, p. 131 (ubi errore globulosa dicta) et in Boiss. Ic. Euphorb. p. 21, tab. 90 descripta est. Haec varietas nostra differt a typo speciei radiis umbellae 2—3, foliis caulinis a linear-i-cuneatis ad late obcordatis, retusis v. saepe profunde tridentatis, margine dense et inaequaliter lacero-serrulatis, umbellaribus caulinis similibus, divisionum 2 sequentium ovato-lanceolatis, acutis, floralibus rhombeo-ovatis. (Glandulae involucrales, capsula et seminum structura ut in typo, quare hujus solummodo varietatem sistere haud dubito).

Circa Almeria et Cabo de Gata die 2 et 3 Apr. 1876 florigeram ut fructiferam legit cl. M. Winkler hanc plantam, prius non nisi in Africa boreali indicatam. Exemplaria, quae ex hisce 2 locis vidi, ceterum inter se aliquantum differunt, et praecipue foliorum forma valde variabilis videtur.

17. *Ulex micranthus* n. sp. Dense ramosus, ramis brevibus, rigidis et pungentibus, horizontaliter divergentibus v. recurvis, breviter crispulo-puberulis; ramulis brevibus, arcuatissimis, sulcato-angulatis, mox glabratissimis; phyllodiis subulato-pungentibus, ramelli tertiam partem vix excedentibus; floribus secus ramos ramulosque dispositis, solitariis v. geminis, racemum elongatum densiusculum formantibus; bracteolis ovalibus v. obtuse ovatis, fuscis, pedicello latioribus, calycis adpresse fusco-pilosi segmentis aequilongis, lanceolatis, labio superiore obsolete bilobo, inferiore breviter et anguste trifido, vexillo calyce duplo longiore, late obovato, leviter emarginato, pallide luteo, glabro, alis intensius luteis croceisve parum longiore, carina obtusa, pallide lutea, ad suturam sericea, alis paulo breviore; stigmate antrorsum declivi, stylo a basi inde glabro, ovario 3—4-ovulato; legumine elliptico, basi styli persistente oblique apiculato, dense albo-hirsuto (maturum non vidi).

In ulicetis („Bragales“) montium Serra de Bussaco pr. Coimbra Lusitaniae die 14 Maj. legerunt cl. Hackel et Winkler.

Ulex brachyacanthus Boiss. (Diagn. pl. Orient. II, 2, p. 9) ramis creberrimis brevibus huic similis differt floribus subterminatis, bracteolis minutissimis oblongis, pedicello aequilatis, vexillo calyci aequilongo. *U. Willkommii* Wbb. (Otia Hisp. p. 42, t. 35) differt a nostra bracteolis minimis angustis, vexillo calyci aequilongo, alis carinâ multo brevioribus, stylo ad medium usque piloso. *U. boeticus* Boiss. Voy. p. 132, Wbb. Otia hisp. tab. 30 vero ramulis rectis, calycis labii superioris dentibus late divaricatis, ovario 6—7-ovulato, floribus apicem versus aggregatis recedit. A reliquis speciebus in monographia laudata Webbiana descriptis et pulcherime depictis longius distat.

18. *Genista Winkleri* Lge. ad int. (sect. Voglera) Glaber-
rima, ramosissima, ramis adscendentibus, intricatis cauleque carinato-
angulatis, ramulis spinoso-pungentibus, saepe cruciatis, foliis
ramorum primariorum saepius trifoliatis, foliolis 4—6 mm.
longis foliisque ramulorum simplicibus linearis-subulatis, crassis,
teretiusculis, opacis; stipulis 1—1½ mm. longis, tenuibus, rigide
pungentibus; racemo laxiusculo, spinā terminato, floribus bre-
vissime pedicellatis v. subsessilibus bractea pedicello
3—4-plo longiore bracteolisque subulato-pungentibus, calycis
dentibus superioribus divergentibus, tubo longioribus, segmento
inferiore fere ad basin trifido, dentibus omnibus subulatis, in mu-
cronem discolorem subpungentem subulato-cuspidatis, minute ciliatis;
vexillo suborbiculari, pallide luteo, extus leviter puberulo,
alis croceis aequilongo, carinā pallide luteā subduplo breviore. Leg-
umen ignotum.

Specimina floribus paucis evolutis ad S. Roque Boeticæ legit
cl. M. Winkler 22 Apr. 1876.

Propter folia trifoliata *G. scorpioidi* Spach et *G. juniperinae*
Spach associanda esset, sed ab utraque bene distincta. Prior differt
ramis florigeris brevissimis, subinermibus, tomentellis, infra spinas
annotinas positis, foliolis lucidis, obtusis v. acutis (neque pungen-
tibus), stipulis 0, spinis crassioribus. Posterior foliolis planis,
lucidis, racemo densifloro, ecoronato, floribus majoribus, vexillo
retuso etc. recedit. *G. triacanthos* Brot. ad eandem subdivisionem
pertinens, magis adhuc a nostra differt. In subdivisione proxima,
G. tricuspidata Desf. et *G. gibraltarica* DC. includente, foliis
omnibus simplicibus distincta plantam nostram foliis trifoliatis saepe
instructam, quaerere nolui. Attamen quoad habitum huic admodum
similis est *G. tricuspidata* Desf., Africae borealis civis, quae vero
characteribus (fol. simplicibus ramisque adpresse pilosis, racemo
mutico, vexillo acuto etc.) abunde differt. Magis adhuc nostrae
afflnis *G. gibraltarica* DC., quae vero e descriptione Spachiana
(Rev. Genist. p. 274) et secundum specimina Tingitana (Schousboe
in herb. hort. Haun.) variis tamen et gravioribus notis differt.

Pedicelli in G. gibralt. filiformes, calyce paulo, bracteâ vix breviores, in nostra vero flores subsessiles, ita ut pedicellus brevissimus calyce 4—5-plo, bracteâ 3—4-plo brevior sit. Calycis segmentum inferius in G. gibraltarica ad medium (nec, ut in nostra, ad basin usque) divisum, corolla crocea, siccata atrofusca (in nostra modo alae croceae, reliqua corolla pallide lutea), vexillum glaberrimum, subcordato-ovatum, emarginatum (in nostra vero extus puberulum, suborbiculare, integrum). Si his additur, folia G. gibraltaricae omnia esse simplicia, dum nostra, immo in uno eodemque ramo, foliis simplicibus et trifoliatis variat, differentiae tot et tantae adesse videntur, ut specimina a cl. Winkler lecta, non obstante quod reliquis characteribus et habitu convenit et in eodem ipso loco ut illa lecta est, cum G. gibraltarica conjungere non auderem. Sed foliorum duplii forma nostra species indicare videtur, subdivisiones V et VI Spachii in unam esse conjungendas.

19. *Genista carpetana* Leresche mscr. (Char. emend.) (subgen. Stenocarpus, sect. Scorpoides II Spach). Fruticulus humilis 1—2 metr. longus, soli adpressus, intricatus, ramis sulcato-striatis, spinâ terminatis, novellis pubescentibus, annotinis induratis, glabratis, aphyllis; spinis (ramis secundariis) brevibus, crassiusculis, simplicibus v. rarius divisis, divaricatis; foliis omnibus simplicibus, 2—4 mm. longis, dorso nervo que medio sericeopilosis, inferioribus obovato-, superioribus lineari-lanceolatis, stipulis minutis, albis, spinescentibus; floribus 2—6 in ramulis brevibus ad apicem rami annotini fasciculatis, singulis brevissime pedicellatis v. subsessilibus, bractea foliis simili, calyce aequilonga fultis; calyce sericeo, bilabio, dentibus labii superioris brevibus, triangularibus, segmento infer. ad tertiam partem aequaliter tridentato; corolla glaberrima, vexillo ampio rotundato alis paulo longiore, carinam obtusissimam aequante v. paululum superante; legumine complanato, toruloso, lineari v. leviter curvato, dense et adpresso sericeo, 2—6-spermo, seminibus maturis sphaerico-lenticularibus, brunneo-fuscis, laevibus,

nitidis (Descriptio, paucis mutatis v. additis, ad schedulam cl. Lereschii facta est).

In montibus Castellanis Sierra de Gredos inter lacunam et Hoyo de Pino die 21 Jul. 1862 florigeram et fructiferam legit cl. Leresche. Habitus speciei hujus, ut videtur, optime distinctae, teste Lereschio, fere *G. pilosae* L., quae vero plurimis characteribus et imprimis defectu spinarum valde differt. Proxime affinis *G. Scorpis* DC., praeter reliquos characteres et habitum alienum calyce leguminibusque glaberrimis facile distinguitur. *G. corsica* DC. vero floribus solitariis v. geminis, secus ramos sparsis, pedicellis calyce sublongioribus, leguminibus glaberrimis magis adhuc recedit. *G. lucida* Camb., quae in monogr. Spachiana ob defectum leguminum cum dubio in hac sectione posita erat, et quacum nostra plures notas communes habet, differt racemis aphyllis, vexillo dorso sericeo et præcipue legumine (ex speciminibus Balearicis a cl. Willkomm lectis) prorsus differente. Haec species enim ob legumen rhomboeo-ovatum, oblique rostrato-acuminatum, mono- v. oligospernum in subgen. Spartocarpi Spach (nec inter Stenocarpas) collocanda erit.

20. *Ononis ambigua* n. sp., *perennis*, spithamea v. parum ultra, dense longeque viscido-pilosa; caule solidi, a basi inde ramoso, ramis gracilibus, flexuoso-adscendentibus; foliis breviter petiolatis, simplicibus v. raro trifoliatis, foliolis cuneatis v. anguste obovatis, obtusis v. truncatis, apicem versus serratis v. dentatis, stipulis ad medium usque cum petiolo connatis, parte libera lanceolatis, integerrimis, petiolo sublongioribus, floribus secus ramos in axillis solitariis, pedunculo folium subduplo excedente, florendi tempore erecto, deflorato divergente, breviter aristato, pedicello (articulo superiore) pedunculo ipso pluries breviore, nutantideflexo, laciiniis calycis tubo quadruplo v. ultra longioribus, anguste lanceolato-linearibus, longe acuminatis, parum inaequifolios, glutinoso-villosis; petalis calyce brevioribus, pallidis, vexillo fuscopurpureo-striato, legumine elliptico, planiusculo, basi styli apiculato, hirsuto, calyci aequilongo. (Legumen maturum et semina non vidi).

In monte Sierra de Alfacar fl. Granat. die 5 Jul. 1876, cum floribus fructue immaturo legit cl. M. Winkler.

Etsi specimen unicum modo vidi, et legumina non plene matura, observationibus cl. Winkleri persuasus sum, hanc a proxime affinibus bene circumscripam et specificie distinctam esse. „Ambiguum“ appellavi, quia characteribus inter sectiones Natricoidis et Eunatricis ambigit. *O. viscosa* L., cui primo intuitu ut varietatem subjunxi et quæ, habitu non dissimilis, pluribus characteribus proxime affinis est, tamen radice annua, caule crassiore, fistuloso, pedunculo graciliore, longius aristato, calycis laciniis latioribus, duriusculis, magis excurvatis, hispidis (pilis diametro ipsius laciniæ multo longioribus) petalis flavis, calyce longioribus etc. distinguitur. *O. breviflora* DC. annua quoque et flaviflora insuper pedunculo longissime aristato, legumine cylindrico, calyce multo longiore magis adhuc differt. Inter reliquas species annuas ob pedunculum aristatum et radicem perennem cum *O. Sieberi* Bess. et *O. Broteriana* DC. comparari nequit, quarum posterior insuper, ut etiam *O. Broussonetii* DC., floribus racemosis etc. longe recedunt. *O. Natrix* L. ejusque affines radice perenni (sect. Eunatrix) non solum petalis luteis, calyce longioribus sed magis quoque inflorescentia racemosa, legumine pendulo, linearis-cylindrico satis superque recedunt.

21. *Ononis Hackelii* n. sp. Annua, 4—6-pollicaris, breviter viscoso-puberula, uni- v. saepius pluricaulis, caulinis adscendentibus v. erectis, ramosis; foliis caulinis trifoliatis, infimis interdum imparipinnatis, foliolo intermedio ovali-subrotundo v. obovato, lateralibus minoribus, anguste ovalibus v. ovali-linearibus, ad basin usque argute serratis; foliis floralibus simplicibus, summis quandoque ad bracteas stipulares reductis; stipulis dimidiato-ovatis, eleganter striato-venosis, argute dentatis; floribus in racemum laxiusculum digestis, pedunculis erectis, muticis, articulato-bifloris, pedicellis pedunculo subaequilongis, defloratis nutantibus v. deflexis; calycis laciniis subulato-lanceolatis, inaequilongis, dense et breviter glanduloso-pilosis; petalis calyce subduplo longioribus, luteis, vexillo pallide incarnato-flavescente, striis rubris v. violaceis

percurso, obtuso v. leviter retuso; legumine ovali, obtuso, subinflato, viscoso-puberulo, pallide stramineo-fusco, calyce duplo longiore; seminibus minutis, fuscis, reniformibus v. ovato-subtundis, minute tuberculato-papillosis.

In arenosis ad Sines Lusitaniae die 4 Maj. 1876 legerunt clariss. E. Hackel et M. Winkler.

E vicinio *O. biflorae* Desf. (*O. geminiflorae* Lag.), quae vero multo robustior, et insuper stipulis obsolete venosis, foliolis multo majoribus, obovatis, infra medium vix serratis, pedunculo aristato pedicellos plus duplo superante, calycis laciniis subsetaceis, petalis albidis, roseo-tinetis abunde differt. *O. laxiflora* Desf., etiam affinis, pedunculis unifloris, corolla lilacina calycis longitudine etc. satis a nostra distincta est. *O. cintrana* Brot. Phyt. tab. 57 (quae ab *O. picta* Desf. Atl. tab. 187 parum distincta mihi videtur) habitu quidem nostrae haud dissimilis est, sed pedunculis unifloris, calyce, pedunculis stipulisque pilis longis albis vestitis (nec breviter glan-duloso-pilosus) distincta cum eadem non commutari potest. *O. Bro-teriana* DC. (*O. racemosa* Brot.) denique racemo longe pedunculato, pedunculis unifloris, legumine glabro etc. magis adhuc recedit. Cum nullo alio Ononide ex his regionibus descripto conjungere potui hanc plantam pulchellam, quam igitur ut novam speciem, viri a flora Lusitano-Hispanica bene meriti nomine designatam propono.

22. *Ononis foetida* Schousb. var. *submutica* Lge.

In collibus aridis ad Algeciras Boeticae legit cl. M. Winkler 1873. Specimen hujus, quod communicavit cl. inventor, optime convenit cum *O. foetida* Schousb.; quae cum quantum scio, non nisi brevissime descripta et parum nota sit, h. l. ad specimina authentica Schousboei in herb. hort. Haun. accuratius describere non superfluum duxi.

Annua v. biennis(?), a basi ramosissima, ramis adscendentibus v. erectiusculis, alternatim unifariam villosis, ceterum glabriusculis, ramosis; foliis trifoliatis v. simplicibus, extra stipulas brevisime petiolatis, ovali-ellipticis v. simplicibus, obtusis v. acutiusculis,

a basi ad apicem argute serratis, parce glanduloso-pilosis v.
glabriusculis, stipularum parte libera ovato-lanceolata, longe
cuspidata, 6—9-nervia, integerrima; floribus axillaribus, invi-
cem distantibus, pedunculo folio fulcrante longiore, filiformi, uni-
floro, typice aristato, pedicello primum erecto, dein nutante; calycis
laciiniis linearis-subulatis, trinerviis, tubo profunde striato
2—3-plo longioribus; petalis roseis(?), vexillo leviter striato, calyce
longiore; legumine lanceolato, subinflato, calycem sub-
duplo excedente, glanduloso-piloso. Semina non vidi.

Specimina plura adsunt in herb. haun., nonnulla in Mauritania
a Schousboe sponte lecta, nonnulla e seminibus plantae spontaneae
in horto educata et præterea 2 specimina herbarii Vahliani sine
nomine, sed certissime hoc referenda cum inscriptione „in horto
Celsii“. His speciminibus exacte respondet planta hispanica a cl.
Winkler communicata, nisi quod hujus pedunculus muticus v. bre-
vissime aristatus sit. Sed quoque in planta Schousboci typica
pedunculos nonnullos muticos inveni, et hanc characterem omnino
haud constantem esse, jam Gussone et alii monuerunt. Intra gregem
difficilem et polymorpham Naticoidis ob legumen tumidum calyce
longius cum *O. viscosa*, *O. Sieberi* et pl. commutari nequit, prox-
ime affinis videtur *O. breviflorae* DC. et *O. crotalariae* Coss.
Quorum prior indumento totius plantae longiore, petalis luteis,
arista longissima recedit, posterior vero (*O. setifera* Cav. in herb.
Matrit., *O. longiseta* L. Duf. in herb. Labill.), sec. descriptionem
Cossonianam (Not. p. 155) et specimen juvenile in herb. meo Gra-
natae lectum a P. Campo, foliis omnibus simplicibus, stipulis tri-
angularibus, brevius acuminatis, petalis luteis, calyce subaequilonis
distinguitur. Ab his omnibus insuper caule unifarium villoso nostra
dignoscitur.

